

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 03/11/2021, Revised: 06/12/2021, Accepted: 15/12/2021

ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

เจนจิรา จิตรอักษร

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

E-mail: janejira7489@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1. เพื่อสำรวจความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อสำรวจความมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผู้วิจัยใช้อธิบายคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) ของตัวแปรสังเกต ตัวแปรต่อเนื่องและการวิเคราะห์ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลตัวแปรนามบัญญัติที่เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางและคำบรรยาย การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้เปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลขลงในโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อบันทึกข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ทางสถิติ SPSS ผลการวิจัยพบว่า 1.ภาพรวมของความมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.16 , S.D. = 0.92) 2.ภาพรวมความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพกติกา) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19 , S.D. = 0.96) ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33 , S.D. = 0.82) ความเป็นพลเมือง (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.40 , S.D. = 0.76)

คำสำคัญ: ความเป็นพลเมือง , ประชาธิปไตย , ประชาชน

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 03/11/2021, Revised: 06/12/2021, Accepted: 15/12/2021

Democratic Citizenship of People in Dusit Distric, Bangkok

Janejira Jitaksorn

Royal Police Cadet Academy

E-mail: janejira7489@gmail.com

Abstract

To survey people's participation in democracy in Dusit District, Bangkok. This research is a quantitative research. 300 people in Bangkok. The tools used for data collection were questionnaires, data analysis using software packages. The researcher used to describe the qualifications of the respondents in the study by using descriptive statistics consisting of Percentage, Mean, and Standard Deviations of the observed variables. Continuous Variables and Percentage Analysis For data on the canonical variables that are the data of the preliminary sample. and present the information with tables and narrations. This research analyzed the statistical data by using the SPSS program to calculate various statistical values by converting the data from the collected questionnaires into numerical codes into Microsoft Excel to save the data and analyze. data with the SPSS statistical computer program. 1. Overview of public participation At a high level มาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.92) 2. The overview of citizenship in the democratic system of the people is divided into 3 aspects, namely citizenship (respecting the rules) at a high level ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.96) Citizenship (Respect for the rights of others) is at a high level ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.82) Citizenship (Social Responsibility) is at the highest level ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.76)

Keywords: Citizenship , Democracy , People

บทนำ

ประชาธิปไตย (Democracy) เป็นระบอบการปกครองแบบหนึ่งซึ่งการบริหารอำนาจรัฐมาจากเสียงข้างมากของพลเมืองผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยพลเมืองอาจใช้อำนาจของตนด้วยตนเองหรือผ่านผู้แทนที่เลือกไปใช้อำนาจแทนก็ได้ ประชาธิปไตยยังเป็นอุดมคติที่ว่าพลเมืองทุกคนในชาติร่วมกันพิจารณากฎหมายและการปฏิบัติของรัฐ และกำหนดให้พลเมืองทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเจตนาของตนเท่าเทียมกัน ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 จนถึงปัจจุบัน ผ่านมาแล้ว 89 ปีที่ประเทศไทยได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่นั้นมาทำให้ประเทศไทยมีรัฐประหารไปแล้ว 13 ครั้ง รัฐธรรมนูญ 20 ฉบับ และปัจจุบันยังมีผู้เรียกร้องประชาธิปไตยอยู่ในสังคมไทยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดคำถามที่ว่าทำไมประเทศไทยจึงไม่ประสบความสำเร็จในระบอบประชาธิปไตย แต่อันที่จริงแล้ว ประเทศที่มีระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงและได้ชื่อว่าเป็นประเทศต้นแบบประชาธิปไตย เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี ต่างก็เคยประสบกับปัญหาหรือล้มเหลวกันมาก่อนแล้ว สำหรับปัจจัยความสำเร็จของประชาธิปไตยในประเทศเหล่านั้น คือ "ระบบ" และ "คน" แต่สิ่งสำคัญที่สุด คือ "คน" กล่าวคือ ในระบอบประชาธิปไตย หากมีรัฐธรรมนูญที่ดี แต่คนใช้รัฐธรรมนูญไม่เป็นหรือไม่เคารพ ก็จะทำให้มีปัญหาในที่สุด ทั้งนี้ที่ผ่านมาประเทศต้นแบบประชาธิปไตยดังกล่าวได้แก้ไขปัญหามาโดยการพัฒนาค่านิยม "ความเป็นพลเมือง" หรือการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) จนทำให้เกิดการปกครองระบอบประชาธิปไตยสำเร็จได้

ดังนั้น การแก้ไขปัญหาประชาธิปไตยของไทย จึงมิใช่เพียงการร่างรัฐธรรมนูญ แต่จะต้องแก้ไขที่ตัวพลเมือง เพื่อให้พลเมืองสามารถเข้าร่วมในการบริหาร และตระหนักถึงปัญหามันเมืองที่ต้องเข้าร่วมกันแก้ไข (อนงก เหล่าธรรมทัศน์, 2554) หรือกล่าวได้ว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตย "คน" ในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ จะต้องมีความสามารถในการปกครองตนเอง จึงจะประสบความสำเร็จได้ (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2555)

โดยสรุปแล้ว ปัญหาประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบันที่เกิดจากการที่ประชาชนไม่มีความเป็น "พลเมือง" เห็นได้จากการที่ประชาชนไม่มีจิตสำนึกความเป็นพลเมือง เป็นแต่เพียงผู้อยู่ภายใต้ระบอบอุปถัมภ์หรือชนชั้นปกครองใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง ที่สำคัญ คือ เกิดการแตกแยกในสังคม ประชาชนไม่ยอมรับความแตกต่างและไม่เคารพสิทธิเสรีภาพของกันและกัน ความเห็นที่ต่างกันจึงนำไปสู่ความแตกแยก พรรคการเมืองและการเลือกตั้งจึงกลายเป็นสิ่งที่ทำให้สังคม ชุมชน หรือครอบครัวแตกแยกกัน นอกจากนี้ คือ แต่ละคนใช้สิทธิเสรีภาพตามใจชอบ โดยมีได้คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน) ทั้งนี้เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงระดับความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในปัจจุบัน รวมถึงเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสำรวจความมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ใช้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ซึ่งได้มาจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตอนที่ 3 ความเป็นพลเมืองของประชาชน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเคารพกติกา ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น และด้านรับผิดชอบต่อสังคม

โดยแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1-3 ได้ใช้วิธีการสร้างมาตรวัดดังนี้
สร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เพื่อจะทราบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ระดับความคิดแบบลิเคิร์ท
สเกล (likert scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

น้อยที่สุด	1	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
มาก	4	คะแนน
มากที่สุด	5	คะแนน

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการเก็บแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.21 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิธีการวิจัยและเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

4. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้ง
แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากประชาชนในเขตดุสิต ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยมอบแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม
3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถาม หากพบว่าคำตอบมีไม่ครบถ้วนผู้วิจัยจะซักถามเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการลงรหัส เพื่อนำไปประเมินผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ผู้วิจัยใช้อธิบายคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) ของตัวแปรสังเกตตัวแปรต่อเนื่องและการวิเคราะห์ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลตัวแปรนามบัญญัติที่เป็นข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางและคำบรรยาย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ, 2550)

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้เปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลขลงในโปรแกรม Microsoft Excel เพื่อบันทึกข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ทางสถิติ SPSS ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยนำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) แต่ละข้อ แล้วนำข้อมูลเสนอในรูปแบบของตาราง และแปลผลด้วยการบรรยาย

2. วิเคราะห์ข้อมูลความมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนำคำตอบจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (likert Scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อมูลจากคำถามทั้งหมด 5 ข้อ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แต่ละข้อแล้วนำข้อมูลเสนอในรูปแบบของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยนำคำตอบจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (likert Scale) 5 ระดับ โดยใช้ข้อมูลจากคำถามทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเคารพกติกา 2. ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น 3. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แต่ละข้อแล้วนำข้อมูลเสนอในรูปแบบของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

4. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) โดยการสรุป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ได้มาจากความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างนำมาใช้ จำนวน 300 คน นำมาวิเคราะห์ และเสนอผลการวิเคราะห์ จำแนกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลความมีส่วนร่วมของประชาชน

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ได้แก่ ด้านการเคารพกติกา ด้านการเคารพสิทธิผู้อื่น ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

พบว่าโดยส่วนใหญ่ประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.0 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 31.0 มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 34.3 อาชีพพนักงาน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมา มีการประกอบอาชีพข้าราชการ / พนักงานของรัฐคิดเป็นร้อยละ 10.0 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.3

2. ความมีส่วนร่วมของประชาชน

ความมีส่วนร่วมของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง	4.57	0.82	มากที่สุด
2. ร่วมมือทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับรัฐ	4.01	0.96	มาก
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	4.02	0.94	มาก
4. ต่อต้านการทุจริตในภาคประชาชน	4.32	0.82	มากที่สุด
5. สนองนโยบายของภาครัฐ	3.89	1.05	มาก
รวม	4.16	0.92	มาก

จากตารางพบว่าโดยภาพรวมของความมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความมีส่วนร่วมของประชาชนสูงสุด คือ ไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการ

เลือกตั้ง ($\bar{X}$ = 4.57 , S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ต่อต้านการทุจริตในภาคประชาชน ($\bar{X}$ = 4.32 , S.D. = 0.82) มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X}$ = 4.2 , S.D. = 0.94) ร่วมมือทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันกับรัฐ ($\bar{X}$ = 4.01 , S.D. = 0.96) สนองนโยบายของภาครัฐ ($\bar{X}$ = 3.89 , S.D. = 1.05) ตามลำดับ

3.ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน

ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพกติกา)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมเป็นเรื่องปกติหากไม่ใช้ความรุนแรง	4.12	1.02	มาก
2. ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เกิดจากการที่ประชาชนไม่เคารพกติกา	4.00	1.04	มาก
3. วิธีการที่จะทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยประสบความสำเร็จ คือ คนในสังคมปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด	4.16	0.92	มาก
4. ผู้กระทำความผิดทุกคนต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน	4.40	0.82	มากที่สุด
5. กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจะทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคม	4.27	0.76	มากที่สุด
รวม	4.19	0.96	มาก

จากตารางพบว่าโดยภาพรวมความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพกติกา) ของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19 , S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพกติกา) ของประชาชนสูงสุด คือ ผู้กระทำความผิดทุกคนต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน ($\bar{X}$ = 4.40 , S.D. = 0.82) รองลงมา คือ กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจะทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคม ($\bar{X}$ = 4.27 , S.D. = 0.76) วิธีการที่จะทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยประสบความสำเร็จคือคนในสังคมปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ($\bar{X}$ = 4.16 , S.D. = 0.92) ความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมเป็นเรื่องปกติหากไม่ใช้ความรุนแรง ($\bar{X}$ = 4.12 , S.D. = 1.02) ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเกิดจากการที่ประชาชนไม่เคารพกติกา ($\bar{X}$ = 4.00 , S.D. = 1.04) ตามลำดับ

ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.ผู้คนควรยอมรับและปฏิบัติตามมติของคนส่วนใหญ่หรือเสียงข้างมากในสังคม แม้ว่าไม่เห็นด้วยก็ตาม	4.24	0.87	มากที่สุด
2. ปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นได้จากการที่คนเสียงส่วนใหญ่ละเมิดสิทธิหรือใช้ความรุนแรงกับคนเสียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากตน	4.24	0.78	มากที่สุด
3. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นนั้น ไม่จำเป็นต้องเข้าใจเหตุผลที่เขาคิดไม่เหมือนเรา และไม่ควรบังคับให้คนอื่นคิดเหมือนเรา	4.30	0.84	มากที่สุด
4. การเอาความคิดของตนเป็นที่ตั้ง อาจนำไปสู่การสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น	4.26	0.90	มากที่สุด
5. ทุกคนมีความเสมอภาคกันในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ	4.41	0.76	มากที่สุด
รวม	4.33	0.82	มากที่สุด

จากตารางพบว่าโดยภาพรวมความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) ของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33 , S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเป็นพลเมือง (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น)

ของประชาชนสูงสุด คือ ทุกคนมีความเสมอภาคกันในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นนั้นไม่จำเป็นต้องเข้าใจเหตุผลที่เขาคิดไม่เหมือนเราและไม่ควรบังคับให้คนอื่นคิดเหมือนเรา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.84) การเอาความคิดของตนเป็นที่ตั้งอาจนำไปสู่การสร้างความคิดตรึงให้แก่ผู้อื่น ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.90) ผู้คนควรยอมรับและปฏิบัติตามมติของคนส่วนใหญ่หรือเสียงข้างมากในสังคมแม้ว่าจะไม่เห็นด้วยก็ตาม ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.87) ปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นได้จากการที่คนส่วนใหญ่ละเมิดสิทธิหรือใช้ความรุนแรงกับคนเสียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากตน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.78)

ความเป็นพลเมือง (ด้านรับผิดชอบต่อสังคม)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. เด็กจะเป็นผู้ใหญ่อย่างแท้จริงได้ หากมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.58	0.68	มากที่สุด
2. สังคมจะดีขึ้นหรือแย่ลง มีสาเหตุมาจากการกระทำของคน	4.39	0.77	มากที่สุด
3. การแก้ปัญหาสังคมที่ดีควรเริ่มจากตัวเรา โดยการไม่เป็นฝ่ายเริ่มก่อปัญหา	4.35	0.84	มากที่สุด
4. การกระทำใดๆ ของเราเอง ย่อมส่งผลดีหรือไม่ดีต่อสังคมและส่วนรวมได้ในที่สุด	4.29	0.78	มากที่สุด
5. มีความเต็มใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตและอุปนิสัยโดยการช่วยเหลือสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	4.39	0.76	มากที่สุด
รวม	4.40	0.76	มากที่สุด

จากตารางพบว่าโดยภาพรวมความเป็นพลเมือง (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) ของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเป็นพลเมือง (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) ของประชาชนสูงสุด คือ เด็กจะเป็นผู้ใหญ่อย่างแท้จริงได้หากมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ สังคมจะดีขึ้นหรือแย่ลงมีสาเหตุมาจากการกระทำของคน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.77) มีความเต็มใจที่จะปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตและอุปนิสัยโดยการช่วยเหลือสังคมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.76) การแก้ปัญหาสังคมที่ดีควรเริ่มจากตัวเราโดยการไม่เป็นฝ่ายเริ่มก่อปัญหา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.84) การกระทำใดใดของเราเองย่อมส่งผลดีหรือไม่ดีต่อสังคมและส่วนรวมได้ในที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบการวิจัย มีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เมื่อสำรวจความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เรียงลำดับค่าเฉลี่ยโดยรวมจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (ด้านเคารพกติกา)

2. เมื่อสำรวจความมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมความเป็นพลเมืองแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยสูงสุด คือ ไปเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง และความมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต่ำสุด คือ สนองนโยบายของภาครัฐ อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการไปเลือกตั้ง เพราะไม่อยากเสียสิทธิ์ต่างๆ หรือไม่ก็ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำคนใหม่ๆ ให้เข้ามาทำงาน และประชาชนบางส่วนไม่ค่อยชอบที่จะตอบสนองนโยบายของรัฐ อาจเป็นเพราะนโยบายของรัฐไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของอุทัย บุญประเสริฐ (2542) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกิจกรรมใดๆ ให้ความช่วยเหลือและมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อประชาชน

3. เมื่อสำรวจความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพกติกา) กรณีศึกษาประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพกติกา) สูงสุด

คือ ผู้กระทำผิดทุกคนต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพกติกา) ต่ำสุด คือ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เกิดจากการที่ประชาชนไม่เคารพกติกา อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าคนทำผิดได้รับบทลงโทษตามกฎหมายเสมอภาคกัน ไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนจน และประชาชนบางส่วนอาจจะมองว่าปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทยไม่ได้เกิดจากประชาชนไม่เคารพกติกาเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากหลากหลายปัจจัย สอดคล้องกับแนวคิดของปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล (2555) เคารพกติกา : ประชาธิปไตยต้องใช้กติกาหรือออกกฎหมายในการปกครอง ไม่ใช่เอาเถวใจ หรือใช้กำลัง โดยทุกคนต้องเสมอภาคกันภายใต้กติกานั้น แต่ถึงแม้จะมีกฎหมายหรือกติกา แต่หากประชาชนไม่เคารพหรือไม่ปฏิบัติตาม กติกาก็ยังมีประโยชน์อันใดไม่ระบอบประชาธิปไตยจึงจะประสบความสำเร็จได้ต่อเมื่อมี "พลเมือง" ที่เคารพกติกาและยอมรับผลของการละเมิดกติกา "พลเมือง" จึงต้องเคารพ "กติกา" ถ้ามีปัญหาหรือมีความขัดแย้งเกิดขึ้นก็ต้องแก้ไขโดยใช้วิถีทางประชาธิปไตยและกติกา ไม่เล่นนอกกติกา และไม่ใช่กำลังหรือความรุนแรง

4. เมื่อสำรวจความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) กรณีศึกษาประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) สูงสุด คือ ทุกคนมีความเสมอภาคกันในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) ต่ำสุด คือ ปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นได้จากการที่คนเสียงส่วนใหญ่ละเมิดสิทธิหรือใช้ความรุนแรงกับคนส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากตน อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มองว่าทุกคนในสังคมต้องมีความเสมอภาคกันและปัญหาความขัดแย้งไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรงเสมอไป สอดคล้องกับแนวคิดของปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล (2555) เคารพสิทธิผู้อื่น : ในระบอบประชาธิปไตย ทุกคนเป็นเจ้าของประเทศ ทุกคนจึงมีสิทธิ เสรีภาพ แต่ถ้าทุกคนใช้สิทธิเสรีภาพโดยคำนึงถึงแต่ประโยชน์ของตนเอง หรือเอาแต่ความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น หรือไม่สนใจว่าจะเกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใด ย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิเสรีภาพที่กระทบกระทั่งกันจนไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกต่อไปได้ประชาธิปไตยก็จะกลายเป็น อนาธิปไตย เพราะทุกคนเอาแต่สิทธิเสรีภาพของตนเองเป็นใหญ่ สุดท้ายประเทศชาติย่อมจะไปไม่รอด การใช้สิทธิเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องมีขอบเขต คือใช้สิทธิเสรีภาพได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และจะต้องไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

5. เมื่อสำรวจความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) กรณีศึกษาประชาชน ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) สูงสุด คือ เด็กจะเป็นผู้ใหญ่อย่างแท้จริงได้ หากมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม) ต่ำสุด คือ การกระทำใดๆของเราเองย่อมส่งผลดีหรือไม่ดีต่อสังคม และส่วนรวมได้ในที่สุด อภิปรายผลได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่มองว่าเด็กต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเพื่อจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า สอดคล้องกับแนวคิดของ ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล (2555). รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม : สังคมหรือประเทศชาติมีได้ดีขึ้นหรือแย่ลงโดยตัวของมันเอง ที่สังคมแย่ลงไปทุกวันนี้ เป็นเพราะการกระทำของคน ในทางกลับกันสังคมก็ย่อมจะดีขึ้นได้ด้วยการกระทำของคนในสังคม "พลเมือง" ในระบอบประชาธิปไตย จึงเป็นผู้ที่ตระหนักว่าตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม และรับผิดชอบต่อการกระทำของตน "พลเมือง" จึงไม่ใช่คนที่ใช้สิทธิเสรีภาพตามอำเภอใจ แล้วทำให้สังคมเสื่อมหรือเลวร้ายลงไป หากเป็นผู้ที่ใช้สิทธิเสรีภาพโดยตระหนักอยู่เสมอว่าการกระทำใดๆ ของตนเองย่อมมีผลต่อสังคมและส่วนรวม "พลเมือง" จึงต้องรับผิดชอบต่อสังคมและมองตนเองเชื่อมโยงกับสังคม เห็นตนเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโดยเริ่มต้นที่ตนเอง คือ ร่วมแก้ปัญหาด้วยการไม่ก่อปัญหา และลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ใช่เอาแต่เรียกร้องคนอื่นหรือรัฐบาลแก้ปัญหาแล้วตนเองก็ก่อปัญหานั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในการวิจัย ตามที่ผู้วิจัยได้สรุปเสนอไว้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2565

Received: 03/11/2021, Revised: 06/12/2021, Accepted: 15/12/2021

1. ความมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต่ำสุด คือ สนองนโยบายของภาครัฐ ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนทุกคนควรให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพกติกา) ต่ำสุด คือ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เกิดจากการที่ประชาชนไม่เคารพกติกา ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนควรเคารพกฎกติกาของสังคมไทยเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) ต่ำสุด คือ การกระทำใดๆ ของเราเอง ย่อมส่งผลดีหรือไม่ดีต่อสังคมและส่วนรวมได้ในที่สุด ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนควรให้เกียรติซึ่งกันและกันรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย

4. จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองของประชาชน (ด้านเคารพสิทธิผู้อื่น) ต่ำสุด คือ การกระทำใดๆ ของเราเอง ย่อมส่งผลดีหรือไม่ดีต่อสังคมและส่วนรวมได้ในที่สุด ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนควรให้เกียรติซึ่งกันและกันรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองของประชาชนในปัจจุบัน เช่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อชนิดต่างๆ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองระหว่างประชาชนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด รวมถึงระหว่างประชาชนเพื่อให้ได้องค์ความรู้ด้านความเป็นพลเมืองของนักศึกษาที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จักษ์ พันธุ์เพชร (2555). รัฐศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: สุภาพงศ์ธรรม.
- ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. (2555). ความเป็นพลเมืองในประเทศไทย, ความเป็นพลเมืองในประเทศไทย.
- ทิพย์พาร ตันติสุนทร. (2554). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2548). แนวคิดด้วยความเป็นพลเมือง. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Educatio) กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ. (2550). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สามลดา.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2554). การเมืองภาคพลเมือง, (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า